

GARIS PANDUAN PENUBUHAN TADIKA DAN TASKA

Syarat-Syarat Penubuhan di Bangunan Bertingkat

*(Dokumen ini perlu dibaca bersama dengan
Garis Panduan Penubuhan TADIKA dan TASKA 2012)*

Jabatan Perancangan Bandar dan Desa (PLANMalaysia)

Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan

OKTOBER 2017

@ Hak Cipta

Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia

Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan

Hak cipta terpelihara

Mana-mana bahagian dalam laporan ini tidak boleh diterbitkan semula, disimpan dalam acara yang boleh dipergunakan lagi atau pun dipindahkan dalam sebarang bentuk cara, sama ada dengan cara elektronik, gambar rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Penerbit terlebih dahulu.

Diterbitkan di Malaysia oleh

Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia

Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan

Tel : 03 – 2265 0600 Fax : 03 – 2265 0601

1.0 PENGENALAN

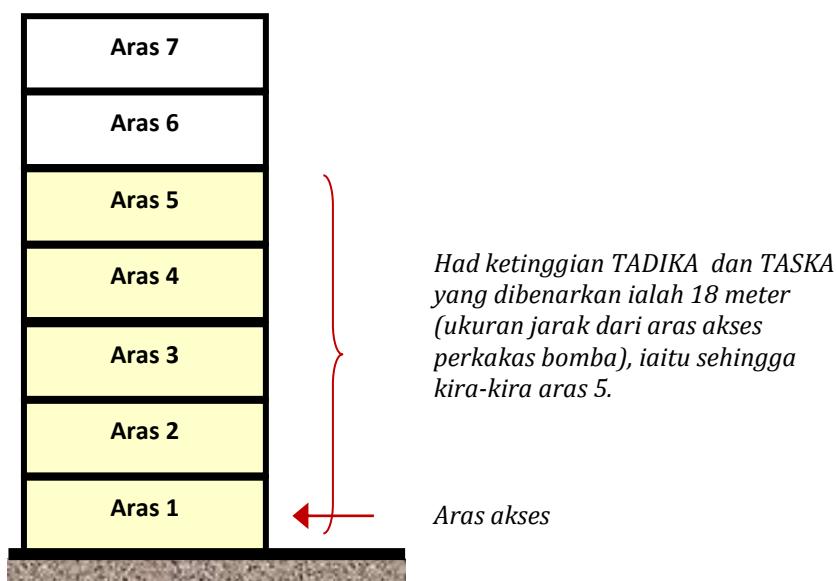
1.1 Pemakaian Garis Panduan

Garis panduan ini diguna pakai oleh pihak berkuasa negeri, tempatan dan agensi pelaksana untuk menimbang penubuhan TADIKA dan TASKA di bangunan bertingkat sehingga had ketinggian 18 meter (dari aras akses perkakas bomba), atau sehingga kira-kira aras 5.

Agensi teknikal boleh membuat pertimbangan dan kelulusan berdasarkan kes demi kes (*case by case*) sama ada selamat untuk membenarkan ses sebuah TADIKA dan TASKA ditubuhkan di bangunan bertingkat. Agensi teknikal juga berhak untuk membuat keputusan muktamad dengan mengambil kira syarat-syarat khas penubuhan TADIKA dan TASKA di bangunan bertingkat seperti mana yang dinyatakan dalam dokumen ini dan syarat-syarat lain yang diperlukan bagi memastikan sesuatu premis di bangunan bertingkat adalah benar-benar sesuai dan selamat untuk dijadikan TADIKA dan TASKA.

1.2 Tafsiran Aras Bangunan

Aras bangunan adalah **bermula dengan aras tanah** (ground floor) dan aras tanah merupakan aras 1 dan seterusnya.

2.0 SYARAT-SYARAT PENUBUHAN TADIKA DAN TASKA DI BANGUNAN BERTINGKAT

2.1 Had Ketinggian Mengikut Kegunaan Bangunan

Had ketinggian yang dibenarkan penubuhan TADIKA dan TASKA adalah mengikut kegunaan bangunan seperti di bawah. Justifikasi penentuan had ketinggian mengikut kegunaan bangunan adalah seperti di **LAMPIRAN A**.

Kegunaan Bangunan	Had Ketinggian Dibenarkan	Penerangan
1. Pejabat	Sehingga 18 meter atau kira-kira aras 5.	i) Sehingga aras 3 sahaja sekiranya tidak dilengkapi sistem semburan air automatik. ii) Sehingga 18 meter atau kira-kira aras 5 sekiranya dilengkapi dengan sistem semburan air automatik (sprinkler system). iii) Jenis bahan binaan yang tidak mudah terbakar (non-combustible).
2. Perumahan a) Pangsapuri. b) Kondominium.	Sehingga aras 2.	Jenis bahan binaan yang tidak mudah terbakar (non-combustible).
3. Institusi a) Kesihatan. b) Pendidikan.	Sehingga aras 2.	Jenis bahan binaan yang tidak mudah terbakar (non-combustible).
4. Komersial a) Kompleks Membeli-belah b) Kedai Pejabat c) Rumah Kedai.	Aras 1 sahaja. Sehingga aras 2. Sehingga aras 2.	Jenis bahan binaan yang tidak mudah terbakar (non-combustible).
5. Bercampur Dengan Akses Berasingan (Separate Access).	Sama seperti had ketinggian kegunaan pejabat, perumahan, institusi dan komersial.	Syarat-syarat adalah sama seperti kegunaan pejabat, perumahan, institusi dan komersial.

Kegunaan Bangunan	Had Ketinggian Dibenarkan	Penerangan
6. Bercampur Dengan Akses Bersama (Shared Access).	Berdasarkan kegunaan bangunan dominan di aras 1.	Syarat-syarat adalah sama seperti kegunaan pejabat, perumahan, institusi dan komersial.

2.2 Lokasi Yang Tidak Dibenarkan

- i) Tidak dibenarkan penubuhan TADIKA dan TASKA di kawasan atau di dalam bangunan yang mempunyai:
 - a) Pencemaran udara, bunyi, bau atau bahan kimia;
 - b) Risiko kebakaran yang tinggi;
 - c) Risiko geo bencana;
 - d) Risiko jangkitan penyakit dan radiasi seperti ward pesakit berjangkit, makmal kimia;
 - e) Ancaman sabotaj atau subversif seperti di dalam bangunan balai polis atau bangunan markas tentera.
- ii) Jika ditubuhkan di aras 3, 4 dan 5, tidak dibenarkan di aras yang terletaknya restoran, medan selera, cafe, bistro dan seumpamanya.

2.3 Nisbah Penjagaan

i) Nisbah Guru Kepada Murid TADIKA

Sehingga 18 meter, kira-kira aras 5	<ul style="list-style-type: none"> a) Nisbah guru murid ialah 1:15. b) Tambahan dua (2) orang pembantu guru bagi setiap 15 murid.
Aras 4	
Aras 3	
Aras 2	<ul style="list-style-type: none"> a) Nisbah guru murid ialah 1:25. b) Tambahan satu (1) orang pembantu guru bagi setiap 25 murid.
Aras 1	

- ii) **Nisbah Pengasuh Kanak-kanak/Pengasuh Kanak-kanak Berdaftar di TASKA**

Nisbah pengasuh kanak-kanak/pengasuh kanak-kanak berdaftar dengan kanak-kanak	Had Umur
1 : 3	0 - 1 tahun
1 : 5	1 - 3 tahun
1 : 10	3 - 4 tahun

2.4 Penubuhan Pasukan Khas Waktu Kecemasan

- i) Pihak pengurusan bangunan dan pengusaha TASKA dan TADIKA hendaklah mewujudkan pasukan khas yang dilatih untuk mengendalikan kanak-kanak ini dalam waktu kecemasan dan bencana.
- ii) Pasukan khas boleh terdiri daripada:
 - a) Pengasuh bayi dan kanak-kanak;
 - b) Pentadbir;
 - c) Kerani;
 - d) Tukang masak; dan
 - e) Sukarelawan yang terdiri daripada pekerja-pekerja di dalam bangunan tersebut seperti pegawai keselamatan dan pekerja pejabat.
- iii) Saiz pasukan khas ditentukan dengan pengiraan nisbah berikut:

Nisbah Ahli Pasukan Khas Dengan Kanak-kanak	Had Umur
1 : 2	0 - 3 tahun
1 : 5	3 - 4 tahun

2.5 Syarat-syarat Keselamatan Bangunan

i) Bahan Binaan Bangunan

Sehingga 18 meter, kira-kira aras 5	Jenis bahan binaan tidak mudah terbakar (non-combustible). Kayu tidak dibenarkan.
Aras 4	
Aras 3	
Aras 2	
Aras 1	Semua jenis bahan binaan termasuk kayu (timber material).

ii) Laluan Pelepasan Diri

Sehingga 18 meter, kira-kira aras 5	a) Hendaklah mempunyai sekurang-kurangnya 2 laluan keluar keselamatan termasuk tangga keselamatan. b) Hendaklah dihubung terus ke tangga keselamatan kebakaran melalui kawasan terlindung.
Aras 4	
Aras 3	Hendaklah mempunyai sekurang-kurangnya 2 laluan keluar keselamatan termasuk tangga keselamatan.
Aras 2	
Aras 1	

iii) Dinding Pengasing/Petak

Sehingga 18 meter, kira-kira aras 5	Hendaklah diasingkan dari kegunaan lain dengan dinding petak yang mempunyai ketahanan api tidak kurang daripada 2 jam.
Aras 4	
Aras 3	
Aras 2	
Aras 1	

iv) Peralatan Pencegah Kebakaran

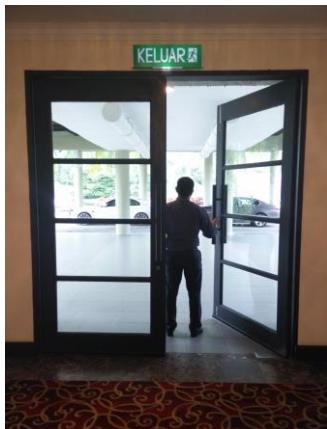
	<p>Premis TASKA dan TADIKA hendaklah:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Dilengkapi dengan sistem semburan automatik (<i>sprinkler system</i>).
Sehingga 18 meter, kira-kira aras 5	
Aras 4	<ul style="list-style-type: none">b) Menyediakan alat pemadam api (mengikut MS 1539) yang mencukupi dan memastikan alat tersebut berfungsi dengan baik setiap masa.c) Mengadakan alat pengesan asap sekurangnya dari jenis <i>self-contained</i>.
Aras 3	<ul style="list-style-type: none">a) Mempunyai sekurang-kurangnya sistem pengesan asap (<i>smoke detector</i>) atau haba (<i>heat detector</i>).b) Menyediakan alat pemadam api (mengikut MS 1539) yang mencukupi dan memastikan alat tersebut berfungsi dengan baik setiap masa.
Aras 2	Menyediakan alat pemadam api (mengikut MS 1539) yang mencukupi dan memastikan alat tersebut berfungsi dengan baik setiap masa.
Aras 1	

v) Had Aktiviti Memasak

Sehingga 18 meter, kira-kira aras 5	a) Dibenarkan dengan hanya menggunakan peralatan elektrik atau dapur elektrik.
Aras 4	
Aras 3	b) Dibenarkan dapur gas (LPG) sekiranya dibuat pengasingan kawasan dapur dan kawasan lain berdasarkan peruntukan UBBL 1984.
Aras 2	
Aras 1	

vi) Pintu dan Laluan Keselamatan Kebakaran

- a) Hendaklah menghadkan jumlah kependudukan (populasi) di dalam sesuatu ruang berdasarkan kepada Jadual KeTujuh, Undang-undang Kecil Bangunan Seragam 1984.
- b) Semua pintu yang digunakan sebagai pintu keluar daripada mana-mana bahagian TADIKA dan TASKA atau semua pintu yang menuju ke kawasan terbuka, hendaklah hanya membuka ke arah keluar.

Semua pintu keluar atau yang menuju ke kawasan terbuka hendaklah hanya membuka ke arah keluar.

- c) Dalam mana-mana bangunan yang hendak ditubuhkan TADIKA dan TASKA, tempat keluar ke jalan atau kawasan terbuka, bersama dengan tangga, koridor dan lorong yang menuju ke tempat keluar itu, hendaklah ditempatkan berasingan atau terlindung untuk mengelakkan apa-apa bahaya yang tidak sewajarnya kepada penduduk pusat tersebut, daripada api yang berpunca dalam pendudukan yang lain atau asap daripadanya.

Tangga, koridor dan lorong yang menuju ke tempat keluar hendaklah ditempatkan berasingan atau terlindung untuk mengelakkan apa-apa bahaya.

- d) Semua pintu keluar dan laluan keluar yang dilalui oleh penduduk TADIKA dan TASKA dalam perjalanan ke kawasan terbuka hendaklah tidak dihalang, tidak berkunci, berselak atau mempunyai pepasangan lain sepanjang tempoh pendudukan.
- e) Memastikan bahawa semua pintu bilik di TASKA bebas halangan pada setiap masa.
- f) Memastikan struktur tangga kecemasan yang menghubungkan TASKA dengan laluan keluar adalah terkepung.
- g) Memasang jeriji yang memenuhi aspek keselamatan dan pelepasan diri.

vii) Dinding Dalaman (*Partition*)

- a) Dinding dalaman hendaklah mempunyai ketahanan api tidak kurang setengah jam.
- b) Kemasan dinding dalaman hendaklah dari jenis *surface spread of flame* iaitu kelas 'O' berdasarkan kepada *BS 476: Part 6 - Method of Test for Fire Propagation for product*.

viii) Tanda 'KELUAR'

- a) Semua tempat keluar kecemasan hendaklah diadakan tanda 'KELUAR'. Tanda 'KELUAR' hendaklah diterangi berterusan sepanjang masa.

Tanda 'KELUAR' yang diterangi berterusan.

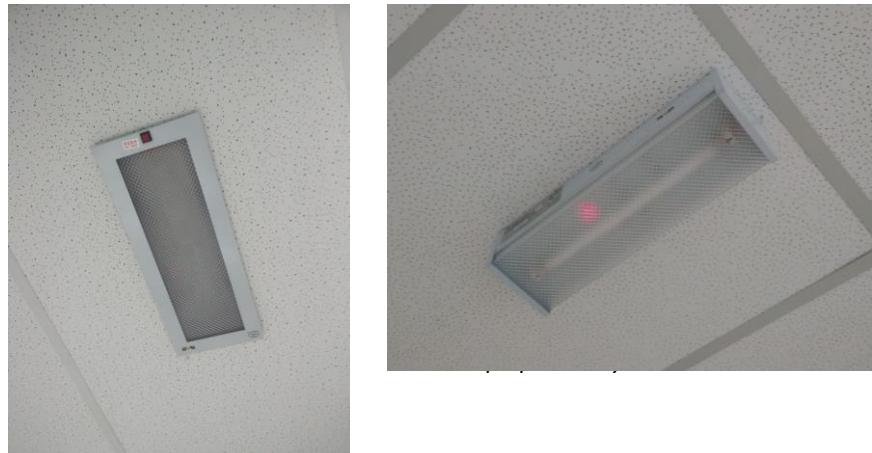
- b) Suatu tanda pembacaan 'KELUAR' dengan anak panah yang menunjukkan arah, hendaklah diletakkan di tiap-tiap tempat, di mana arah perjalanan menuju pintu keluar yang terdekat sekali tidak kelihatan dengan serta merta.

Bagi pintu keluar yang terselindung, tanda 'KELUAR' dengan anak panah menunjukkan arah perjalanan menuju ke pintu tersebut.

ix) Pencahayaan Kecemasan

Hendaklah disediakan lampu pencahayaan kecemasan bagi TADIKA dan TASKA.

x) Pemasangan CCTV

Bagi tujuan keselamatan bangunan dan kanak-kanak, hendaklah disediakan pemasangan CCTV.

xi) Kawasan Perhimpunan Kecemasan (Emergency Assembly Area)

- a) Hendaklah ditetapkan suatu kawasan terbuka di luar bangunan untuk dijadikan kawasan perhimpunan kecemasan.
- b) Hendaklah memastikan kawasan ini selamat, mudah dilihat dan mudah sampai.
- c) Hendaklah kawasan ini ditanda sebagai kawasan perhimpunan kecemasan dengan jelas.

Kawasan perhimpunan kecemasan (emergency assembly area) yang ditanda dengan jelas dan berteduhan.

xii) Penyediaan Pelan Keselamatan Kebakaran dan Bencana

- a) Pengusaha TASKA dan TADIKA perlu menyediakan pelan keselamatan kebakaran dan bencana yang mengandungi penjelasan seperti berikut:
 - *Standard Operating Procedur (SOP)* keselamatan semasa kejadian kecemasan, kebakaran dan bencana;
 - Jenis, tata cara dan kekerapan latihan keselamatan kebakaran, dokumentasi rekod kehadiran, rondaan serta penyelenggaraan kemudahan keselamatan kebakaran dan bencana di bangunan tersebut.
- b) Pengusaha TASKA dan TADIKA juga perlu menyediakan peralatan penyelamat yang sesuai seperti pengendong bayi (baby carrier), lampu suluh dan lain-lain untuk digunakan semasa kecemasan. Peralatan keselamatan ini hendaklah diletakkan di tempat yang mudah dicapai.

xiii) Perakuan Pelan

- a) Bagi pembangunan baru atau bangunan yang hendak diubahsuai untuk dijadikan TASKA dan TADIKA, pelan permohonan perlu dikemukakan kepada pihak berkuasa seperti BOMBA dan Pihak berkuasa Tempatan untuk perakuan.
- b) Walau bagaimanapun, sekiranya bangunan telah diluluskan kegunaan sebagai TASKA atau TADIKA dan tidak melibatkan sebarang pengubahsuaian struktur dan rekabentuk bangunan, tidak perlu perakuan daripada pihak berkuasa.

2.6 Reka Bentuk Sejagat (Universal Design)

- i) Hendaklah diterapkan reka bentuk sezajat dan bahan binaan dalaman yang sesuai dengan keadaan fizikal kanak-kanak.
- ii) Hendaklah direka bentuk laluan kecemasan yang sesuai dengan keadaan fizikal kanak-kanak, terutamanya tangga dan susur tangga kedua (secondary handrail) yang lebih rendah yang diguna oleh kanak-kanak.

- iii) Hendaklah disediakan ruang permainan (play area) di dalam bangunan atau mana-mana kawasan terbuka di bangunan tersebut. Ruang ini hendaklah mendapat cahaya matahari terus (direct sun light) yang mencukupi.

Contoh reka bentuk ruang permainan di dalam dan di kawasan terbuka bangunan yang mendapat cahaya matahari terus.

2.7 Pengangkutan dan Penyediaan Makanan

- i) Pengusaha TADIKA dan TASKA hendaklah memastikan makanan yang diperoleh adalah berkhasiat, bersih dan selamat.
- ii) Tempoh penyediaan, penghantaran dan penghidangan makanan perlulah tidak melebihi 2 jam.
- iii) Hendaklah mematuhi Akta Makanan 1983 dan peraturan-peraturan di bawahnya.

2.8 Kursus, Latihan dan Kurikulum Keselamatan

- i) Penjaga hendaklah menghadiri kursus dan mendapatkan Sijil Pertolongan Cemas (First Aid) dari badan yang diiktiraf.
- ii) Menetapkan aktiviti di luar bangunan sebagai kurikulum mingguan TADIKA dan TASKA. Aktiviti ini boleh membiasakan kanak-kanak dan penjaga dengan laluan ke luar bangunan semasa kecemasan, kawasan perhimpunan kecemasan di luar bangunan serta persekitaran luar bangunan tersebut.
- iii) Mengadakan latihan pengungsian (evacuation) dari TASKA dan TADIKA bersama kanak-kanak, pengasuh dan pasukan khas sekurang-kurangnya 1 kali dalam sebulan dan akan dipantau oleh JKM.
- iv) Mengadakan latihan kebakaran (*fire drill*) premis TASKA dan TADIKA bersama kanak-kanak, pengasuh dan pasukan khas sekurang-kurangnya 2 kali dalam setahun dan akan dipantau oleh BOMBA.

2.9 Pengurusan dan Penyelenggaraan

Badan pengurusan bersama (joint management body) atau perbadanan pengurusan (management corporation) bangunan bertingkat, hendaklah memastikan harta bersama seperti lif, laluan koridor dan tangga kecemasan sentiasa diurus dan diselenggara dengan baik, serta tidak dihalang pada bila-bila masa. Ini adalah untuk memastikan TADIKA dan TASKA yang berada di aras tinggi boleh diakses dengan mudah dan mengelakkan kelewatan mengungsi atau menyelamat.

3.0 KUASA MELULUS JABATAN BOMBA DAN PENYELAMAT MALAYSIA (JBPM)

- i) JBPM boleh membuat pertimbangan dan memberarkan sesebuah TADIKA atau TASKA ditubuhkan di bangunan bertingkat selain syarat-syarat yang dinyatakan dalam garis panduan ini.
- ii) JBPM juga boleh menguatkuasakan Akta Perkhidmatan Bomba 1988 (Akta 341) dan kesalahan di bawah Akta ini boleh didenda tidak melebihi lima ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya.
- iii) JBPM juga berhak membuat keputusan muktamad berdasarkan syarat-syarat untuk aspek keselamatan kebakaran bagi penubuhan TADIKA dan TASKA di bangunan bertingkat seperti mana yang dinyatakan di dalam garis panduan ini bagi memastikan sesuatu bangunan bertingkat adalah benar-benar sesuai dan selamat untuk ditubuhkan TADIKA dan TASKA.

LAMPIRAN A

Justifikasi Penentuan Had Ketinggian TADIKA dan TASKA Mengikut Kegunaan Bangunan

1. Pejabat

Bil.	Perkara	Penerangan
1.	Jenis Pembangunan	Semua bangunan pejabat.
2.	Had ketinggian	18 meter atau sehingga aras 5.
3.	Tempoh masa pengungsian (evacuation)	Pendek.
4.	Ciri-ciri penghuni (occupants)	<ul style="list-style-type: none">Penghuni telah biasa dengan persekitaran dan laluan kecemasan.Penghuni lebih bersedia untuk mengungsi (evacuate) kerana telah menjalani latihan kebakaran (fire drill), sentiasa berpakaian (dressed) dan berjaga-jaga serta hanya bertanggung jawab kepada keselamatan sendiri.
5.	Reka bentuk bangunan	<ul style="list-style-type: none">Reka bentuk ruang pejabat menggunakan pelan lantai terbuka (open floor plan).Maklumat kebakaran boleh tersebar dengan cepat untuk penghuni bertindak menyelamatkan diri.
6.	Penyelenggaraan sistem kebakaran	Sentiasa diselenggara dengan baik.
7.	Pasukan bantuan kecemasan	Terdapat pekerja terlatih yang boleh membantu dalam pengungsian waktu kebakaran dan kecemasan.

2. Perumahan

Bil.	Perkara	Penerangan
1.	Jenis Pembangunan	i) Pangsapuri. ii) Kondominium.
2.	Had ketinggian	Sehingga aras 2.
3.	Tempoh masa pengungsian (evacuation)	Panjang.
4.	Ciri-ciri penghuni (occupants)	<ul style="list-style-type: none"> • Penghuni telah biasa dengan persekitaran dan laluan kecemasan. • Tetapi penghuni mungkin masih tidur atau tidak bersedia dengan pakaian semasa waktu kecemasan. • Penghuni boleh menjadi beremosi dan lambat untuk meninggalkan kediaman sendiri. • Penghuni berpotensi memasuki kediaman semula (potential re-entry behavior) kerana pautan emosi dengan orang atau harta di dalam kediaman.
5.	Reka bentuk bangunan	Amaran kebakaran tidak dapat disebar dengan pantas kerana penghuni berada di dalam struktur berpetak (compartmentalised).
6.	Penyelenggaraan sistem kebakaran	Tidak sentiasa diselenggara dengan baik.
7.	Pasukan bantuan kecemasan	Penghuni tidak dilatih untuk membantu dalam pengungsian waktu kebakaran dan kecemasan.

3. Institusi

Bil.	Perkara	Penerangan
1.	Jenis Pembangunan	i) Kesihatan (klinik kesihatan, hospital). ii) Pendidikan (sekolah).
2.	Had ketinggian	Sehingga aras 2.
3.	Tempoh masa pengungsian (evacuation)	Panjang.
4.	Ciri-ciri penghuni (occupants)	<ul style="list-style-type: none"> • Sebahagian besar penghuni adalah golongan kurang upaya secara sementara atau kekal, dan tidak mampu bergerak pantas. • Mereka memerlukan bantuan untuk menyelamatkan diri. • Golongan ini mudah letih dan boleh menghadapi kesukaran mencari laluan (way-finding) turun dari bangunan tinggi.
5.	Reka bentuk bangunan	Bangunan seperti hospital disediakan kawasan perlindungan untuk perlindungan sementara sebelum pasukan penyelamat tiba.
6.	Penyelenggaraan sistem kebakaran	Sentiasa diselenggara dengan baik.
7.	Pasukan bantuan kecemasan	Terdapat pekerja terlatih seperti staf perubatan dan guru yang boleh membantu dalam pengungsian semasa kebakaran dan kecemasan.

4. Komersial

Bil.	Perkara	Penerangan
1.	Jenis Pembangunan	i) Komplek membeli-belah. ii) Kedai pejabat. iii) Rumah kedai.
2.	Had ketinggian	i) Kompleks membeli-belah aras 1 sahaja. ii) Kedai pejabat sehingga aras 2. iii) Rumah Kedai sehingga aras 2.
3.	Tempoh masa pengungsian (evacuation)	Panjang.
4.	Ciri-ciri penghuni (occupants)	<ul style="list-style-type: none"> Sebahagian besar adalah penghuni sementara (transient). Penghuni seperti pelawat, tidak biasa dengan persekitaran dan laluan kecemasan yang ada di dalam bangunan. Pada waktu kecemasan, ramai orang perlu diungsikan dan mereka mempunyai keupayaan fizikal yang berlainan.
5.	Reka bentuk bangunan	Amaran kebakaran tidak dapat disebar dengan pantas kerana penghuni berada di dalam struktur berpetak (compartmentalised).
6.	Penyelenggaraan sistem kebakaran	Sentiasa diselenggara dengan baik.
7.	Pasukan bantuan kecemasan	Pekerja tidak dilatih untuk membantu dalam pengungsian waktu kebakaran dan kecemasan.

5. Bercampur Dengan Akses Berasingan (Separate Access)

Bil.	Perkara	Penerangan
1.	Jenis Pembangunan	Bangunan kegunaan bercampur dengan akses berasingan.
2.	Had ketinggian	Mengikut had ketinggian bangunan pejabat,

Bil.	Perkara	Penerangan
		perumahan, institusi dan komersial.
3.	Tempoh masa pengungsian (evacuation)	-
4.	Ciri-ciri penghuni (occupants)	-
5.	Reka bentuk bangunan	-
6.	Penyelenggaraan sistem kebakaran	-
7.	Pasukan bantuan kecemasan	-

6. Bercampur Dengan Akses Bersama (Shared Access)

Bil.	Perkara	Penerangan
1.	Jenis Pembangunan	Bangunan kegunaan bercampur dengan akses bersama.
2.	Had ketinggian	Mengikut kegunaan yang dominan di aras 1.
3.	Tempoh masa pengungsian (evacuation)	-
4.	Ciri-ciri penghuni (occupants)	-
5.	Reka bentuk bangunan	-
6.	Penyelenggaraan sistem kebakaran	-
7.	Pasukan bantuan kecemasan	-

RUJUKAN

Perintah Tetap Ketua Pengarah Bilangan 1 Tahun 2015, Garis Panduan Keperluan Keselamatan Kebakaran Bagi Pusat Asuhan Kanak-kanak/TASKA/TABIKA, Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia.

Arahan Keselamatan Kebakaran Bilangan 2 Tahun 2009, Akta Perkhidmatan Bomba 1988 (Akta 341), Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia.

Undang-undang Kecil Bangunan Seragam (UBBL) 1984, Kerajaan Malaysia.

Chapter 5: General Site and Building Elements, Department of Justice, Americans with Disabilities Act (ADA) Standards, 2010, <<https://www.access-board.gov/guidelines-and-standards/buildings-and-sites/about-the-ada-standards/ada-standards/chapter-5-general-site-and-building-elements>>.
Dicapai pada 1 September 2015 melalui laman sesawang United States Access Board.

Garis Panduan *Crime Prevention Through Environmental Design* (CPTED), Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Semenanjung Malaysia, 2011

Senarai Semak Kemudahan Akses Berdasarkan Reka Bentuk Sejagat MS1184:2014, Jabatan Kerajaan Tempatan.

Input teknikal daripada Lawatan Kerja Timbalan Menteri Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dan pegawai KPKT serta wakil NGOs ke Singapura, 17-19 Ogos 2015.